

Sygn. akt V KS 6/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **P. P.**

oskarżonego z art. 174 § 1 i § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 marca 2019 r.,

skargi obrońcy oskarżonego,

od wyroku Sądu Okręgowego w Z.,

z dnia 6 listopada 2018 r., sygn. akt VII Ka [...],

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Ś.,

Zamiejscowy Wydział Karny w S.

z dnia 5 czerwca 2018 r., sygn. akt VI K [...]

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**
- 2. zwraca P. P. kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł uiszczonej tytułem opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

P. P. został oskarżony o to, że: w dniu 31 maja 2017 r. na drodze [...], na odcinku S. – K., działając nieumyślnie spowodził bezpośrednie niebezpieczeństwo katastrofy w ruchu lądowym w ten sposób, iż kierując samochodem marki F. o nr rej. [...] z nieznanых przyczyn opuścił swój pas ruchu wjeżdżając na pas przeciwny, gdzie doprowadził do czołowego zderzenia z autobusem A. o nr rej. [...], którym podróżowało 28 dzieci w wieku od 5 do 7 lat wraz z opiekunką i kierowcą, w wyniku czego ośmioro pasażerów autobusu doznało obrażeń kwalifikowanych z art. 157 § 2 k.k., natomiast czworo – obrażeń kwalifikowanych z art. 217 § 1 k.k. – to jest o czyn z art. 174 § 1 i § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2018 r., VI K [...], Sądu Rejonowego w Ś., V Zamiejskowy Wydział Karny w S., P. P. został uznany za winnego tego, że w dniu 31 maja 2017 r. na drodze [...] na odcinku S. – K., nie zachował należytej ostrożności w ten sposób, iż kierując samochodem marki F. o nr rej. [...] z nieznanых przyczyn opuścił swój pas ruchu wjeżdżając na pas przeciwny, gdzie doprowadził do czołowego zderzenia z autobusem A. o nr rej. [...], czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu lądowym, to jest za winnego popełnienia wykroczenia drogowego z art. 86 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 86 § 1 k.w. wymierzono mu karę grzywny w wysokości 2000 zł.

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator, który zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż czyn zarzucony P. P. i zakwalifikowany przez oskarżyciela publicznego jako przestępstwo z art. 174 § 1 i § 2 k.k. stanowi w rzeczywistości wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora Sąd Okręgowy w Z., wyrokiem z dnia 6 listopada 2018 r., sygn. akt VII Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Ś. do ponownego rozpoznania.

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego.

Obrońca oskarżonego zarzucił w niej naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 5 czerwca 2018 r., sygn. akt VI K [...] i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bez powołania się na podstawę prawną z art. 439 § 1 k.p.k.,

bądź z art. 454 k.p.k., ani na konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, w sytuacji gdy z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Z. wynika, iż przyczyną uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania była konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego w ściśle określonym zakresie, co nie stanowi przesłanki do wydania wyroku kasatoryjnego.

W związku z tym zarzutem obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Z..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga obrońcy oskarżonego jest zasadna.

Trafnie został w niej podniesiony zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. Zgodnie z tym przepisem uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w trzech sytuacjach procesowych. To jest w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., w art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Z powiązania treści tego przepisu z treścią art. 539 a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi na wyrok sądu odwoławczego, jednoznacznie wynika, że Sąd Najwyższy rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego lub też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960).

Tego rodzaju analizę – odnośnie zaistnienia owych przesłanek, w tym i tej dotyczącej „konieczności przeprowadzenia w całości przewodu sądowego” - Sąd Najwyższy przeprowadza w oparciu o treść uzasadnienia skarżonego wyroku. Wobec kategorycznego brzmienia przywołanego przepisu art. 437 § 2 k.p.k. i ograniczenia w nim możliwości wydania przez sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego tylko do sytuacji, gdy stwierdzi zaistnienie co najmniej jednej z tych trzech wymienionych w tym przepisie przesłanek, oczywiste jest, że obowiązkiem tego sądu jest jednoznaczne wskazanie tej przesłanki w oparciu o którą wydał tego rodzaju wyrok.

Tymczasem uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Z. tej powinności nie realizuje i jednoznacznych stwierdzeń w tym względzie nie zawiera.

Można w oparciu o treść tego dokumentu procesowego jedynie wnioskować, że przyczyną uchylenia wyroku Sądu I instancji i przekazania temu sądowi sprawy do ponownego rozpoznania nie były „wypadki wskazane w art. 439 § 1 k.p.k. oraz art. 454 k.p.k.” (art. 437 § 2 k.p.k.). Była nią natomiast – bądź poprawnie miała być w ocenie orzekającego Sądu (skoro w takim układzie tylko ona pozostała) – ta trzecia przesłanka, to jest „konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości” (art. 437 § 2 k.p.k.). Jednakże już z samej treści uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego nie wynika, by –nawet w ocenie tego Sądu – rzeczywiście w sprawie zaistniała konieczność przeprowadzenia przez Sąd Rejonowy na nowo przewodu sądowego w całości. To uzasadnienie zawiera bowiem stwierdzenia, które wprost wskazują na potrzebę (jedynie) uzupełnienia postępowania dowodowego (por. przedostatni akapit na stronie 5 tego dokumentu). Sąd ten bowiem jednoznacznie zauważa (tylko) niezbędną „uzupełnienia postępowania dowodowego celem poczynienia ustaleń faktycznych w zakresie” wcześniej w uzasadnieniu wskazanym, a następnie wymienia te dowody, których przeprowadzenie miałoby tę potrzebę zrealizować. Znamienne, bo też nieobojętne dla oceny zasadności przedmiotowej skargi, jest także i to, że Sąd Okręgowy w ogóle nie dostrzegł owych regulacji dotyczących ograniczeń wydania przez sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego, zawartych w obowiązującym przepisie art. 437 § 2 k.p.k. i zaniechał – niewątpliwie niezbędnej - oceny stwierdzonych w toku kontroli instancyjnej zaszłości dotyczących braków postępowania dowodowego, w kontekście tych to ograniczeń. Równocześnie wyrażając przekonanie o potrzebie uzupełnienia tegoż postępowania dowodowego nie zauważył, iż stosownie do treści przepisu art. 437 § 2 k.p.k. nie jest to jeszcze wystarczające do uchylenia wyroku Sądu Rejonowego i przekazania temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania.

Zakres dostrzeżonych przez Sąd II instancji czynności dowodowych niezbędnych do przeprowadzenia i wskazany przez sam Sąd jedynie „uzupełniający” charakter tych postulowanych czynności nie prowadzą wszak

do wniosku, że w ocenie tego Sądu zaistniała konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego w całości.

Tym samym podniesiony w przedmiotowej skardze zarzut jawi się jako trafny i to w stopniu oczywistym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uwzględnił tą skargę obrońcy oraz na podstawie art. 539 f k.p.k. w zw. z art. 527 § 4 k.p.k. nakazał zwrot uiszczonej od niej opłaty.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak wyżej.